

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

NR 8 • 1980 VASARIO-FEBRUARY 22 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE ST. LASALLE P.Q.H8P1C4 CANADA 30¢

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

šiandien

LINKSMAS TRUDEAU

Šių metų Kanados rinkimai praėjo stebėtinai ramioje nuotaikoje. Paskutines dvi savaites stipriau sujudė ir Pierre Elliot Trudeau. Kaip ir visuomet, labai energingai

UŽTIKRINTAS LAIMĖJIMU

CLARK

PRAKTIŠKAS IR DARBŠTUS, PATENKINTAS GAVĖS EKSTRA 6 VIETAS

BROADBENT

žumos rezultatu. Daugelio nustebimui, pavyko žymiai geriau. Clark'o akrobatika dėl biudžeto ne juokais visus išgązdino.

PARTIJOS	IŠRINKTA	BALSŲ %	1979
Lib	148	48.8	114
PC	101	29	136
NDP	32	18.2	26
Other	—	4	6
Vacant	1	—	—
Total			282

TITO MIRŠTA

Po kojos amputacijos, Tito kurį laiką jautėsi nablogai. Tačiau susilpnėjo širdis ir inkstai. Kitos išeities jau nebėra, kaip padėti į šalį visus kovos ginklus. Su juo atsisveikinti buvo atvykę artimiausi jo bendradarbiai.

JAPONIJOJE ATSISTATYDINO MINISTERIS.

Japonijos Gynybos Ministeris atsistatydino, nes buvo atidengtas skandalas ir vyriausybė nutarė oficialiai protestuoti prieš Sov. Sąjungos įsivėlimą į jį.

Min. Kubota buvo priverstas atsistatydinti, kad vyriausybei nereikėtų susikirsti su opozicija.

NAUJAS PREZIDENTAS

Ayatola Khomeini perdavė karinę valdžią naujam prezidentui Abolhassan Bani Dadr. Tikimasi, kad tai pagreitins Amerikos ambasados žmonių išlaisvinimą.

MASKVOS PAGRINDINIS ŠNIPAS MONTREALYJE

Montrealio "The Gazette" rašo, kad RCMP raporte pažymima, kad Vladimir Ivanovič Gavriuškin, sovietų Generalinis Konsulas Montrealyje nuo 1977 metų yra pagrindinis šnipinėjimo agentas. Žinia išspausdinta po to, kai Ontario Teismas nusprendė, kad jis neįeina į Oficialiųjų Slaptųjų Raštų Aktą.

Šis "dipomatas" koordinuoja Sovietijos šnipų veiklą. Jis palaiko plačius ryšius su ministrais pirmininkais, biznieriiais, akademikais ir kitais "aukščiausiuose Kanados visuomenės sluoksniuose". Reguliariai patarinėja komunistų partijos nariams Kanadoje ir Quebec'e. Taip pat veikia viso krašto ir provincijų profesinėse sąjungose.

RCMP tvirtina, kad iš 40 sovietų, priklausančių Tarpautinės Civilinės Aviacijos Organizacijai, 5 yra šnipinėjimo tarnybos karininkai.

IRANAS ĮSISKOLINĖS KANADOS ĮMONEI

Northern Telecom Canada Ltd. pradėjo teismo procesą atgauti \$790.000 iš įsiskolinusios vienos Irano kompanijos.

Pagal sutartį Telecom atliko telefono kabelių užsakytus Irane jau 1977 metais.

PAVERGTŲ TAUTŲ PROTESTAS.

Pavergtų Europos Tautų Komitetą Toronte sudaro čekoslovakai, estai, latviai, lietuviai, ukrainiečiai, lenkai, baltgdžiai, vengrai ir kitos tautos. Pavergtų tautų grupių pirmininkai š. m. sausio m. posėdyje nutarė surengti, kiek galima įspūdingesnę ir daugiau dėmesio atkreipiančią demonstraciją-protestą dėl Sovietų Sąjungos brutalaus, beatodairiško, nežmoniško okupuotų tautų fizinio, dvasinio ir biologinio naikino, religijos ir laisvo žodžio paneigimo, Afganistano nepriklausomos valstybės okupacijos ir jų žmonių žudymo ir naikino.

Demonstracija įvyko š. m. vasario mėn. 9 d., 2 v.p.p., Toronto savivaldybės rūmų aikštėje. Protestuojančių buvo susirinkę daugiau negu 1000 žmonių. Jų tarpe apie 50-60 komunistų su savo plakatais ir šūkiais. Jie vėliau tvirtino, kad irgi protestavę prieš Afganistano užėmimą... Red./ Su komunistais buvo įvykęs nedidelis "susirėmimas", kuriu metu nukentėjo viena lietuvė, mokytoja A. Petrulis. Jai buvo sumušta galva su plakato kotu. Susirėmimą aprašė angliškoji spauda. Įvykis buvo rodomas ir televizijos žiniuose.

Svečių ir kalbėtojų tarpe buvo vyriausybės ir savivaldybės aukšti pareigūnai su Užsienio Reikalų Ministere Flora MacDonald. Tai labai puikios iškalbos moteris, kuri sovietų komunistams nebijo pasakyti daug karčios teisybės. Ji savo kalboje griežtai pasmerkė sovietų imperialistinę politiką. Pirmuose savo žodžiuose pasmerkė Lietuvos, Lenkijos ir Vengrijos valstybių užgrobigumą. Minia šaukė: "Bravo Flora, bravo Flora", "Flora, Flora, we love you Flora". Ji pasakė, kad kol ji bus Užsienio Reikalų ministerė, nepasiduos Gromyko apgaulinėjimams. Ji taip pat priminė, jeigu Amerika įves privalomą karinę tarnybą, ji neeis, kad Kanada būtų dezertyrų prieglauda.

Kanada būtų laiminga, jeigu visi ministrai būtų kaip Flora.

Stepas Varanka RAGINA BOIKOTUOTI TALINO REGATAS

JAV Kongreso narys Edward Derwinski iš Illinois, įrašė į Kongreso užrašus Amerikos Estų tarybos pareiškimą dėl Olimpiadų žaidimų vandens sporto pravedimų okupuotos Estijos sostinėje Taline. Sovietai nori tai daryti, kadangi daugelis pasaulio valstybių niekada nepripažino Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupacijos.

Užrašuose minimas ir Norvegijos laikraščio Seil-sport straipsnis, kur klausama ar reikėtų Norvegijos jachtų sportininkams varžytis su rusais okupuotos Estijos teritorijoje. Jeigu paskutinį karą būtų laimėjusi Vokietija, ką sakyti norvegai, jei vokiečiai būtų organizavę Olimpiadų žaidimus Oslo mieste?

Straipsnyje raginama nedalyvauti Talino regatose.

• PLB Valdybos ir PLB Visuomeninių Reikalų komisijos vicepirmininkas Saulius Kuprys pasiuntė profesinėms geologų organizacijoms Europoje ir Amerikoje laiškus, juos plačiai painformuodamas apie jų kolegos Vytauto Skuodžio suėmimą okupuotoje Lietuvoje ir prašydamas jų pagalbos jam išlaisvinti. Kartu primintas tas faktas, kad Vytautas Skuodis yra gimęs 1929 metais kovo mėnesio 21 d. Chicagoje, JAV.

• Dr. Arvydas Klorė, žinomas JAV mokslininkas ir erdvių tyrinėtojas, 1979 m. pabaigoje kartu su keliais savo bendradarbiais parašė du mokslinius darbus: vieną "Journal of Geophysical Research", o kitą "Science" žurnalui. Abiejų darbų pristatyme yra taip įrašyta: Dr. A. Klorė dedikuoja šį mokslinį darbą Lietuvos Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai paminėti, kuri buvo švenčiama tais metais, kai šis mokslinis darbas buvo ruošiamas". Tokiu gražiu būdu pasaulio mokslininkai buvo supažindinti su šia lietuviams prasminga suaktimi.

• PLB Visuomeninių Reikalų komisijos nariai iš Washingtono, D. C. pakviesti kalbėti Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo šventės minėjimuose: Algimantas Gureckas į Hartford, Conn. Linas Kojelis į Philadelphia ir Viktoras Nakas į New Yorką.

Su Amerika birželio 6 d. atsisveikino sovietų pasiuntinybės Washingtono II-sis sekretorius ir konsulas Rimas Mališauskas. Jo vietą perėmė Edmundas Juškys, čia jau tarnavęs prieš Mališauską.

Ivairių tautų demonstrantai su savo šūkiais ir plakatais.

Ontario liberalų vadas Stuart Smith kalba susirinkusiems.

Užsienio Reikalų Ministerė Flora MacDonald kalba pavergtų tautų demonstracijoje.

Nuotrauka St. Varankos

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Redaguoja Redakcinė Kolegija

Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lehigh, P.Q. Published by The Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George Street, Lehigh, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$12.00, visur kitur - \$13.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$18.00

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidėja neatsako.

Paprasta - Praktiška - Efektinga...

Jau savaitėmis prieš Kanados rinkimus, galima sakyti diskretiškai, netgi elegantiškai ženklai pasirodė ant gatvės lempų stulpų, autobusų sustojimo būdelėse, metro laiptų rankenų, namų sienų. Kartais, ant didelės prekybinės reklamos, kurių čia netrūksta. Galų gale net ir ant pašto dėžučių /kas griežtai uždrausta/.

Su artėjančia rinkimų diena - ženklai padažnėjo. Pasidarė nebe tokie diskretiški. Padidėjo formatas, atsirado ir piešinių iliustracijai. Atsirado didelėmis raidėmis per visą sieną pabraukti šūkiai su kreida arba ir sunkiai nuplaunamais chemikalais ant garažų sienų ar bankų. Netrukus pasirodė ir dalinami lapeliai praeinantiems. Ne miesto centre, kur daugybė krautuvų ir masės žmonių su pirkiniais ryšuliais, ryšuliais plaukte plaukia į krautuves ir iš jų... Sustoję lapelių dalintojai dažniausiai gatvių sankryžose naujausius imigrantų apgyventose vietose. Imigrantų iš Graikijos, Italijos ar Indijos. Šie, atvažiuavę ieškoti sau ir savo vaikams platesnės ateities, paliko kokį nors citrinų plotelį, iš kurio jei ir pragyvenavo, bet kitokių perspektyvų ir neturėjo.

Čia naujosios tvarkos "apaštalai" ypač sistematinai skelbia tiems, mažai apsišvietusiems, nepasitenkinimui ir gal dažnai, užpelnytą neapykantą prieš turtinuosius nešiojantiems - "išgelbėjimą". Trumpi sakiniai, nuolat kartojami - žadina apgaulingą viltį - "Tegul turtieji moka". /Kuo? Turtu ar krauju? Kaip? Sugriauant, kas jau yra gero padaryta? Smurtu?/.

Kai kuriuose lapeliuose ir aiškiai nurodytas vaizdas - kraują ir gaisrus žandanti raudonvėlininkai, gerai žinomi ir tik miglotai išvaizduojami šio kontinento gyventojai.

Laisvas kraštas čia - gali skelbti savo tiesą. Šiuo atveju, tačiau, tiesos nėra. Kur taip gerai gyvena darbininkas /ar mes ne visi darbininkai, kurie dirbame?/ kaip šiame kontinente? Kur gauna tokias paramas bedarbiai, kaip čia? Juk nepaslapstis, kad daugelis taip išnaudoja bedarbiystę ir apsisprendžia nedirbti, nes ir taip nebloggerai pragyvena...

To skelbiamo įkyriose lapeliuose "išganymo" apimtuose kraštuose dirbantieji taip gerai negauna, kaip tie vargšai "išnaudojamieji" čia. Apdūmusi propagandiniai šūkiais nepatyrusius, ši garsioli partija neatlaiko toliau dirba. Jų šūkiai įsikala į galvą. Tie patys beveik dalintojai, pabuvę kelias valandas vienoje sankryžoje - keliauja į kitą. Ir atrodo - daug...

Kiekvienam atveju - daug kas apie juos išgirsta. Ir čia yra įrodymas, kaip nedidelė grupė gali kelti "triukšmą", kiršinti žmones. Praktiškai, efektingai, neatlaidžiai.

Mes, gerai žinodami praktiką ir teoriją tos grupės dar per daug filosofuojame, kritikuojame, diskutuojame. Ar ne laikas elgtis praktiškai, efektingai ir neatlaidžiai, formuojant vietos gyventojus, kokie "žygiai" ir kokia kaina nešamas šis marksizmo-leninizmo "išganymas"? Praktiškų priemonių surasime, jeigu tikrai pasitengsime.

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

KUO PASITIKĖTI?

Šių 1980 metų NL 3-me numeryje J. Valiūnas /ne - painiotinas su buv. Vliko paku/, klausdamas kuo pasitikėti, pačiam to kalbėjimo vidury paskelbė visai netikėtą naujieną. Būtent: "Kas kita žydai: jie neva sakos Sovietų Sąjungoje yra persekiojami, o štai jų disidentai 2 psl.

jau atsidūrė JAV - ir Finkelšteinas /m. pabr. V.R./, ir Štomas, ir Ginsburgas, ir jiems artimas T. Venclova..." ir t.t.

Skubu nekantriai išgirsti iš gerb. Valiūno, -kada ir kur jis matė ar girdėjo Finkelšteiną atsidūrusį JAV arba kur kitur šiaip Sovietijos sienos? Turiu galvoj Eitaną Finkelšteiną, vieną iš Lietuvos Helsinkio komiteto narių, tą patį, kurio tik labai įdomus ir vertingas straips-

nis apie padėtį ir nuotakas Lietuvoje, slaptais keliais patekęs į Vakarus, prieš beveik porą metų buvo paskelbtas Akiračiuose ir, regis, net NL pakartotas.

Kaip čia atsitiko, kad apie paties Finkelšteino atsiradimą Vakaruose žino J. Valiūnas, bet dar nežino, pav. net Tomas Venclova, intymus bendrininkas iš to paties Helsinkio komiteto? Kuo pasitikėti? V. Rastenis New York

PANORAMA

KADA IŠSIPILDYS PUŠKINO EPITAFIJA

Pranys Alšėnas

Labai įžvalgus torontiškas laikraštininkas Mark Gayn prieš keletą metų dienraštyje "Daily Star" iš Maskvos rašė straipsnių seriją. Vienas iš tų straipsnių - buvo papuoštas Puškino statula, besirandančia Puškino aikštėje. Sovietinė Rusijoje, esą, viskas gražu. Tos šalies poetai ir prozaikai autoriai kurie nesusiderino su režimu - nutildyti, pasipriešintojai - įkalinti arba išsiųsti į Sibirą. Tik metų metais Puškino statula belikusi vietoje, kur, nors ir mažais kiekiais - susirenka kultūriškai prispausti...

Straipsnyje buvo nurodoma, jog jei keliausite iš Raudonosios Aikštės, Gorki gatvė, eventualiai jūs pasieksite Puškino aikštę su nedideliu sodeliu, žaidžiančiais vaikais, kuriuos bus atvedusios ten jų senelės ir vieną kitą jaunų žmonių porę, susitvėrusią rankomis. Toji aikštelė - esanti labai mylima poetų.

Tenai girdi, visada esama šviežių gėlių. Jas nuolat kas nors padeda prie statulos papėdės. Tai esanti tauta, kur poetai gerbiami ir kur jie virš dviejų šimtmečių kalbėję ir kūrę dėl laisvės. Vienoj pusėj Puškino paminklo esanti šitokia epitafija, kurią Puškinas pats parašęs: "Ilgai, o ilgai aš pasiliksiu žmonių mylimas, nes savąja lyra ir pakiliais jausmais - aš pabudinau juos: todėl, kad žiauriausiais amžiais aš garbinau laisvę". Tai yra ne atsitiktinumas, kada jauni rusai pasijunta paliesti neteisėbės, kada laisvę jiems vėl uždraudžiama, jie ateina čia, kad išreiškų savo protestą.

Keletą blokų aukščiau, tenai, girdi, esanti Gorkio gatvė ir kita aikštė su statula Majakovskiui, bolševikiniam poetui, kuris rašęs "sprogdinančias" eiles ir garbinęs revoliuciją. Bet, esą, tik Puškinas patriotinis sukilėlis, o ne bolševikas Majakovskis, kuris traukė į save jaunimą...

Esą, 1966 m. gruodžio 5 dieną ir vėl 1967 m. sausio 27 dieną tenai, prie Puškino paminklo, parodavę demonstracijoj jauni žmonės. Abu kartu jų grupės nebuvusios didesnės, kaip po 50 žmonių. Tik jau antru kartu paraduotojai nešę ir plakatus, reikalaujančius panaikinti iš kriminalinio kodekso bausmę 70-ąjį paragrafą, kuriame pabrėžiama, kad neklusnūs rašytojai gali bū-

ti įkalinti ilgiems metams "už priešvalstybinę veiklą".

Policija suareštavusi kai kuriuos demonstrantus. Trys iš jų buvę teisiami septyniems metams praslinkus (1967 rugpjūčio 30 d.). Jaunas intelektualas pavarde Bukovsky buvo nuteistas kalėjimu. Užsienio korespondentai tesimo salėn nebuvę įleisti.

Kada du Bukovsky draugai pradėję kalbėti į laikraštininkus ir jie buvę sulaikyti.

Neramumai Puškino aikštėje buvę tik simptomai tos nelengvos padėties, kuri esanti sovietų kultūrinėje scenoje. Partija visuomet esanti pasiryžusi trūks - plyš užslopinti tą sukilėjišką rašytojų dvasią. Nūn kiekvienam rašytojui prozaikui, poetui ar istorikui nebeleidžia parodyti sovietinio gyvenimo tamsiosios pusės. Oficialus argumentas tenai esąs ne tai, kad nebūtų tos tamsiosios pusės, bet kad rašant apie ją, parašoma truputis tiesos. Tokie rašymai juk gali aptemdyti didelę ir garbingą (big and glorious) komunizmo tiesą, todėl ir esą uždrausta.

Igyvendindama šitokią liniją, partija, esą, naudojusi visokias priemones. Per oficialią Rašytojų Sąjungą ji siūliusi rašytojams "alyvos šakelę" (atseit taiką), su sąlyga, kad tik jie kooperuotų su partija. Tačiau buvę naudojamasi ir kietesniais būdais.

Štai, Andrei Voznesenski, gal būt, pajėgiausias anų dienų sovietų poetas, buvęs laukiamas Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Deja, "Literaturnaja Gazeta" atspausdinusi prieš jį nukreiptą kritiką, persispausdintą iš komunistinio laikraščio, leidžiamo New Yorke.

A. Voznesenski kelionė buvo sulaikyta ir paskelbta, jog jis... susirgęs. Pats poetas apie "savo ligą" teisužinojęs tik iš Reuterio korespondento, kuris jam apie tai pranešė vieno kokteilio metu...

Perpykęs Voznesenski parašęs laiską "Pravda", protestuodamas prieš tokią provokatorišką atmosferą krašte. Jame jis pabrėžęs, jog: "Aš esu Sovietų rašytojas. Esu gyvas žmogus, dengiamas odos ir pulsuojančio manyje kraujo, bet ne marionetė, kurią galima būtų įdėti į virvelę". Laiškas, žinoma, nebuvo atspausdintas "Pravdoje". Jis dienos šviesą išvydęs tik "Le Monde" žurnale. Gi Voznesenski buvęs išsiųstas į Sibirą atlikti "literatūrinei" bausmės. Mėnesiui ar daugiau praslinkus, "Literaturnaja Gazeta" davusi daugiau kaip pusę puslapio Voznesenski posmų iš tolimojo Sibiro. Vienoj iš tų poemų, esą, neva spausdinama ataka prieš emigrantus, gyvenančius Miunchene, tačiau faktiškai daug joje pasakoma karčios tiesos ir Sovietijos atžvilgiu, o taip pat, nors pridengtai, perduodami ir tie patys jo žodžiai, kurie buvo neatspausdinti "Pravdoje" jo laiške.

Sovietijos kultūrinės srities gyvenime buvę ir esama kitų ženklų, rodančių neleng-

VLIK'O IR ALT'O PAREIŠKIMAS

Į LAISVINIMO KOVĄ DARBU IR AUKA

Ateina Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventė - VASARIO 16-OJI. Šią džiaugsmingą sukaktį vis dar tebedengia liūdesio šydas: mūsų tėvų žemė jau keturiasdešimt metų kaip yra grubaus sovietų okupanto pavergta.

Bet Lietuva tebėra gyva, stipri ir kovojanti numesti vergijos pančius. Mūsų kraujo broliai ir sesės, nors tebėra kalinami vergų darbų stovyklose Sibire, nuodijami beprotnamiose ir žiauriai įvairiais būdais persekiojami, yra besąlyginiai užsispyrę laisvės troškime.

Lietuvoje kovojančių lietuvių pasiaukojimas ir kova įpareigoja mus vieningomis jėgomis, nepalaužiamu ryžtu, nenuilstamu pasišventimu perduoti pasauliui sovietų okupantų pavergtos tautos laisvės šauksmą.

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba jau ketvirtą dešimtmetį vado - vaudami politinei laisvės kovai, visus kviečia apjungti patriotines pastangas. Mus remia galingiausios pasaulyje valstybės - Amerikos - vyriausybė, nepripažindama Lietuvos užgrobito ir remia JAV Kongresas, savo priimta rezoliucija skelbdamas pasauliui lietuvių laisvo apsisprendimo teisę ir reikalavimą, kad mūsų vergijos atnešėjas sovietų okupantas su savo įgulomis trauktųsi iš mūsų tėvynės.

Brėsta reikalas ir galimybė Madrido Konferencijoje perduoti pasaulio tautoms kraujuojančios Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą. Burkime visi prie Vlik'o ir Alt'o vedamos laisvimo kovos. Paremkime Vlik'o veiklą ir įnašais į Tautos Fondą, o Alt'o pastangas paremkime aukomis Vasario 16 d. Jukimės į laisvės kovą ne vien lėšomis, bet ir energingu sutartinu darbu. Tikėkime, kad ateitis priklausys ne okupantų kolonialinės vergijos nešėjams, o trispalvę laisvės vėliavą keliančiai mūsų tautai.

Kviečiame Vasario 16 d. proga aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams ir aukas siųsti ALT'arybai, kuri savo keliu parems VLIK'ą specialioms uždaviniais atlikti.

Tuo pačiu atkreipiame dėmesį, kad Tautos Fondui, kuris finansiniai išlaiko VLIK'ą, įnašus ir aukas galima siųsti per ištisus metus.

Dr. Kazys Bobelis
Vyriausio Lietuvos
Išlaisvinimo Komiteto
Pirmininkas

Dr. K. Šidlauskas
Amerikos Lietuvių Tarybos
Pirmininkas

1980 m. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ KREPŠINIO IR TINKLINIO PIRMENYBĖS

1980 m. Š. Amerikos Lietuvių Krepšinio ir Tinklinio žaidynės įvyks 1980 m. balandžio 26-27 dienomis, Detroito, Mich. ŠALFASS-gos Centro Valdybos pavedimu, varžybas vykdys Detroito LSK Kovas.

Krepšinio varžybos bus vykdomos šiose klasėse: a) Vyrų A, b) Vyrų B, c) Jaunių A (1961-63 m. gimimo), d) Jaunių B (1964-65 m. gimimo), e) Jaunių C (1966 m. gimimo ir jaunesnių), f) Moterų ir g) Mergaičių A (1961 m. gimimo ir jaunesnių).

Tinklinis bus prarastas šiose klasėse: a) Vyrų, b) Jaunių A (1966 m. gimimo ir jaun.), c) Moterų, d) Mergaičių A (1961-63 m. gim.) ir e) Mergaičių (1964 m. gim. ir jaun.).

Vyrų krepšinio A klasei priklausys pajėgesnės komandos, parinktos ŠALFASS-gos Krepšinio Komiteto. Likusios komandos žaidžia B klasėje, kur taipogi gali dalyvauti ir vyrų A klasės komandas turinčių klubų antrosios komandos.

Krepšinio varžybose kiekvienoje klasėje gali dalyvauti ne daugiau kaip 8 komandos, reikalui esant, atrinktos pagal apygardinių pirmenybių davinius ir pagal Krepšinio Komiteto parėdymą.

Krepšinio varžybos bus vykdomos vieno minuso (single elimination) sistema su paguodos ratu.

Tinklinyje dalyvaujančių komandų skaičius neapribojamas. Visos tinklinio varžybos bus prarastos dviejų minusų (double elimination) sistema.

Smulkios informacijos yra praneštos visiems sporto vjenetams.

Preliminarinė, informacinio pobūdžio registracija, privalo būti atlikta iki kovo 10 d., o galutinė, formali registracija - iki balandžio 12 d., šiuo adresu: Mr. Andrius Butkūnas, 25356 Leestock Ct., Farmington, Mich. 48024 Tel (313)-477-8475.

ŠALFASS-je neregistruoti vienetai, suinteresuoti šiomis žaidynėmis, gali kreiptis aukščiau nurodytu adresu.

Yra galimybė, kad prie krepšinio ir tinklinio varžybų bus dar prijungta ir šachmatų bei stalo teniso pirmenybės. Galutinai paaiškėjus, bus paskelbta vėliau.

ŠALFASS-gos Centro Valdyba

vą padėti. "Komjaunimo Tiesai" atspausdinusi ataką prieš sovietinius cenzorius. Tos atakos vaisiai pasirodė už devynerių dienų. Dailės paroda, kuri buvusi rengiama "aprobuotų dailininkų", buvo uždaryta pačią atidarymo dieną. Istorikas, kuris buvo parašęs knygą, pavadintą "Birželio 22", rodančią Stalino klaidas dėl Raudonosios Armijos ankstyvųjų katastrofų 1941 m., nebuvo si-

leista spausdinti, nors tą knygą rėmė daugelis jaunų istorikų etc.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NUO CHAMONIX LIGI LAKE PLACID (1924 - 1980)

* TRUMPOS ŽIEMOS OLIMPINIŲ ŽAIDIMŲ APYBRAIŽOS *

Specialius šuolius (didžioji nuosklanda) nusikina vokiečiai Helmut RECKNAGEL. Ilgiausias - 93,5 mtr. Alpių rungtyse pasižymi austrų klasė, kai slalome vyrams laimi abi I-as vietas, o didžiajame - I-ą ir III-čią vietas.

Nusileidimas - prancūzų Jean VUARNET laimėjimas.

Moterų klasė gan permaininga, kaip ir jų charakteriai. Nusileidimas atitenka vokiečiai Heidi BIEBL, slalomas - Anne HEGGTVEIT - Kanada, o didysis slalomas - Yvonne RUEGG - šveicarei. Galingos rusės net visu "kvartetu" skrodžia 10 km. nuotoly pergalę, bet 3 X 5 km. estafetėje su žymia persvara atskuba švedės ir pelno aukso medalį. Pažymėtina, kad abeiose estafetėse (vyrų ir moterų) dalyvavo ir lenkų komandos. Vyrai 6-toj moterys - 4-toj vietoj.

Greitajam čiuožiame rusai ir vėl stiprūs, kur Grischin pakartoja 1956 m. olimpinį laiką 40,2 sek. 500 metrų rungtyne ir vėl aukso medalis. 1500 mtr. tas pats G. laimi II-ą vietą, o jo tautietis STENIN - bronzą. Aukso medalis teko norvegui Røald Edgar AAS. Jo laikas ir rusų G. lygus, po 2:10,4 min.

Victor KOSICHKIN žymia persvara (7:51,3 prieš 8:00,8) pralenkia norvegą Knut JOHANNENSEN, padidinamas medalių aruodą. Ilgiausioji distancija 10 km. keičiasi vietomis: Johannesen - aukso medalį, o Kosichkin - sidabro.

Moterys rusės greitajam čiuožiame irgi vyrauja:

(tęsinys)
500 m. Hekga Haase-Vokiet.
1000 m. - Klara Guseva-Sov. S.
1500 m. - Lidijska Skoblikova-S. S.
3000 m. " " "

Dailių čiuožiama, su augštu lygiu laimi amerikona: David JENKINS - vyrų, o grakščioji Carol HEISS - moterų. Porinis neatsilieka nuo kaimynų ir atitenka kanadiečiai: Barbara WAGNER ir Robert PAUL.

Ledo rutuly JAV atstovai klumpo visus paeiliui (su rusais 3:2), laimėdami aukso medalį. Namuose ir sienos padeda, kaip sako mūsų patarlė, bet ledo rutuly tiek aikštės bortai ir sienos gana atokiai nuo žaidimo lauko, vienok šeimininkų pasirošimas buvo vertas pagarbos ir to auksinio medalio. Kanada II-ji ir rusai krieždavo nuo klevų lapo vyrų 8:5, o su švedais sumetę lygiais 2:2, liko III-je vietoje. Suomiai, atsiradę paguodos rate, krečia australams be pasigailėjimo 14:1 ir 19:2; neatsilieka ir japonai, kai tolimuosius kengūrų žemės šeimininkus apipila 13:2 ir 12:2. Taigi, "kapa" su geru kaupu, jei įskaitysi - me pirmąjį ratą.

Atžygiuoja visai nauja rungtis - Biathlonas. Tai graikiškos kilmės žodis, reiškias dvikovę. Squaw Valley buvo jo "gimtadienis", nes ankstyvesnėje parodomieji karinių patrulių žygiai, slidėmis, kaip pirmiau demonstruoti 1924 m. Chamonix 1928 St. Moritz, 1936 Garmish - Partonkirchen, 1948 St. Moritz, i tikros programos rėmus nepatekė.

mos rėmus nepatekė.

Rungtį sudaro 20 km. perbėgimas slidėmis ir šaudymas. Techninė pravedimo eiga sekanti: laike perbėgimo dalyvis tarp 5 ir 18 km turi atlikti šaudymą 4 kartus. Nuotolis 150 km. Šaudymo padėtys: gulom po mažiau kaip 3 km. stačiom vėl po 3 km. gulom ir paskutinioji - stačiom. Duodama po 5 šūvius kiekvienoje šaudymo vietovėje. Nepataikymai baudžiami 2 min. laiku. Jei šūvis klydo tik taikinį, bet ne žiedus taikinyje - 1 min. baudos. Kaip ir pridera, pirmu kartose krikštynose laimi skandinavų tautos narys švedas Klas Lestander, 2 vietą suomis Antti Tyrvainen, toliau iš eilės, ir pridurmu, net 4 rusai.

Buvo 749 dalyviai iš 30 tautų, iš kurių 591 vyrai ir 158 moterys. Vokietija skaitlingiausia - 85, JAV - 84 ir Sov. Sąjunga - 67.

Organizacinė ir techninė žaidimų eiga užsienio specialistų buvo įvertinta gerai. Amerikiečiai II-ji Ž. O. žaidimų egzaminą išlaikė ne mažiau kaip B ar mūsiškės 4-ės įvertinimu.

INNSBUCK 1964 m. 36 - rių tautų atstovai susirenka svetingame Austrijos krašte, kuris pamažu garsėjo alpinistinių rungčių tarptautinėmis pergalėmis, kurių vardas ir Ž. O. žaidimuose taip pat buvo svarus. Kaip ir dera šeimininkams moterų nusileidimą laimi Christe Haas, vyrų Eggen Zimmermann, bet tuometinis prancūzų iškilimas nu-

bloškia užuomaršini austrų laimėjimus, nes didysis slalomas pakliūna abiejose klasėse jiems (prancūzams): Marielle Goitschell ir Francois Bonlieu, plius slalomas vėl su Goitschell ir sesute Chrsitine (sidabro taip pat II v. Christine gauna ir didžiajam slalome) žymi prancūzų dominavimą. Slidžių 5 ir 10 km. rungtyse, abi pergalės ištraukia rusės. Vyrų klasėje vėl švysteli suomiai, kai 15 km. ir 30 km. Eero Maetyranta su žymia persvara užima abi pirmas vietas.

50 km. tvirtovę įsistiprinę atlaikė švedai - Sixton Jenberg aukso medalis ir Assar Roennlund - sidabro. Nė vienas rusas į pirmąjį 6 - tuką nepakliuvo. Voronchinnin su bronzos medaliu 30 km., tai visas jo kraitis vyrų slidžių klasėje, plius 3 vieta 4x10 km. estafetėje. Moterų 3x5 km. su gera persvara nukabina rusės, prieš švedes. 4x10 km. vyrams atitenka švedams.

Šiauriečių sudėtinę 15 km. ir šuoliai vėl gerina norvegai, kai Tormod Knutsen iš 4 vietos Squaw Valley dabar atsirevanšuoja pergalę.

Dailiajame čiuožiame pirmu kartą arenoje pasirodo Ludmilla Belousova ir Oleg Protopopov. Tai šita porėlė, kuri 1979 m. Švedijoje "davė fūgą", senų žargoniškų terminu tariant, ir atsidūrė Vakaruose, o galbūt dabar ir JAV krašte. Debiutas sėkmingas ir aukso medalis pelnytas. Vyrų klasėje Manfred Schnelldorfer, o moterų olandė Sjoukje Dijkstra pavienių klasių nugalėtojai.

Rusai kuria istoriją ir medalius, nes yra gražios išvaizdos Lidia Skoblikova surenka visas 4 greitojo čiuožiavimo pergalės: 500, 1000, 1500 ir 3000 jos balanse. Aplamai, čia rusės

Tracey Wainman dailiojo čiuožiavimo kandidatė 1984 metų Olimpiadoje atstovauti Kanadą.

šlavė viską ir be atvangos. Skoblikovos pergalė iki šios dienos dar nė vienos dalyvės nepakartota.

Atslūgo rusai austrų žemėje greitajame čiuožiame, nes tik 1500 mtr. laimi, 500, 5000 ir 10000 mtr. išlyginimui teko JAV Richard Mc Dermott, norvegui Knut Jehannsen ir švedui Jonny Nilsson. Ledo rutulyje rusai be pralaimėjimų, su 14 tšk., vėl pelno aukso medalį. Švedai, čekai ir kanadiečiai, visi po 10 tšk., bet įvarčių santykis nulėmė šią eilę, kaip čia yra išvardinta. Grupėje B nugalėjo tampa Lenkija.

Rogučių rungtyse pavienės vyrų ir moterų klasių rungtis surenka vokiečiai.

Ši konkurencija yra pirmu kartą Ž. O. žaidimuose. Anksčiau buvusi panaši rungtis - Skeleton 1929 ir 1948 m. pradingo. Biathlono aštrioji ir įtemptoji varžymosi eigoj, rusai paima abi pirmas vietas. Skandinavų atstovai,

kaip matome, gerokai apsnūdo ir užleido pozicijas. Kanada praūžia visu greičiu laimėdama Bobsley rogučių ketvertą, dvejetą - anglai.

Žaidimų nuotaika sukrėtė mirtis, kai treniruočių metu, prieš pat atidarymą, užsimušė du dalyviai: 50 metų britų Kay Skrzykecki rogutėmis ir 19-metis australas Rosse Milne, slidininkas.

Lyg tyčia, bet su tikra ir sunkia bausme, pasireiškė "Mother Nature", nes nesant sniego ir jo nesulaukiant (o žaidimai jau lipa per slenksčius) nusileidimams ir šuoliams vietos turėjo būti laiku paruoštos. Taigi baimė ir rūpestis organizatoriams sukėlė nemigą ir sunkius sprendimus. Skubiai organizuoti kariai, jaunuomenė ir simbolizuotas sunkvežimių transportas sniego privežimui, dirbant net 24 valandas, nelauktą gamtos išdaigą išlygino - žaidimai prasidėjo laiku. Žiūrovų - rekordinis skaičius. /bus daugiau/

SIMPOZIUMAS MONTREALYJE

/Montrealio Simpoziume pagrindinį žodį tarė Rasa Lukoševičiūtė. Jo ištraukas arba santraukas čia pateiksime. Visi pageidavo, kad tokių simpoziumų būtų daugiau.

/tęsinys/

Toliau R. Lukoševičiūtė patiekė keletą faktų, parodančių akivaizdžiai, ką reiškia tikras - k o a k r e t u s i s idealizmas, t.y., ne tik idealo teorija ar filosofija, koks tas idealas turėtų būti, bet kas jo vardan yra konkretiai nuveikta ar veikiamas.

Paminėjusi 1918 m. kūrėjų savanorių žygius, 1919 m. Amerikos Lietuvių Seimo dovana Lietuvai-Laisvės Varpą ir surinktas aukas pasiūstį Lietuvių Taikos delegaciją į Paryžių, pasidžiaugė ir didžiai įvertino po II-ojo Pas. Karo atvykusiųjų nuolatines pastangas išlaikyti lietuvių.

Buvo tikrai malonu ir svarbu visiems išgirsti jaunimo nuomonę ir tų darbų įvertinimą.

Paragrafas po to buvo ir konkretus kaltinimas: "1930 metais, kai į Vasario 16 minėjimus susirenka vos keli šimtai iš 7.000. Montrealio lietuvių, kai į jaunimo pokongresinį vakarą atsilanko vos saujelė savo jaunimu susidomėjusių lietuvių, kai šiandien šeštadieninėje Mokykloje sėdi vos 50 mokinių, kai susirinkome šią popietę diskutuoti Montrealio Lietuvių Bendruomenės veiklą, kokių lietuviškų idealizmo pagrindas mūsų lietuvių visuomeniškumas?"

Tie žodžiai patvirtina keletą svarbių momentų, kuriuos mes, vyresnieji, dažnai pamirštame: I/ jaunimas nori išlaikyti ryšį su vyresniais, nežiūrint mūsų "seno-1980. II. 22

viškumo", bumbėjimo ir, prisipažinkime, vis dažniau pasirodančio pasyvumo. /Tas pasyvumas, reikia pasakyti, gali būti ir visai pateisinamas-energija ir gal sveikata nebe tokie, kaip buvo. Iš kitos pusės- dažnai užhipnotizuoti savo metų skaičiaus, išikalame į galvą, kad esame jau "per seni", jau viską žinome, viską padarėme ir-viską apsprendėme, o ir nuteisėme.../

Ši specifika kaltinimą, kuris ne vienam yra perėjęs per mintis, atrodo kiek kitaip, Petriui Adamoniui sukonkretizavus mūsų skaičių Montrealyje-aplinkyse. Paašikėjo, kad iš imponantiškai skambančio apie 7.000 lietuvių, tikrumoje būtų - pajėgių, suaugusių, sveikų žmonių-apie 2.200-2.000.

P. Adamonio pareiškimu, 1971 m. buvo užregistruota 4.300 lietuvių kilmės asmenų. Iš jų reikėtų nurašyti kilusius iš Lietuvos, bet ne lietuvius, apie 500. Tad tikrumoje lieka apie 3.800.

Jeigu paskaičiuoti iki šių metų mirusius, išvažiavusius ir pridėti grupelę prokomunistinio nusistatymo, viso susidaro apie 1.200. Tad lieka apie 2.600. Montrealio kolonija pasižymi ir nemažu skaičiumi senų žmonių 80-90 m., kurie jau nebėgi daug reikšties lietuviškoje veikloje. Taip 2.200-2.000 pajėgių lietuvių būtų realistiškas skaičius.

Prisimintina ir, kad pirmieji imigrantai, atvykę tie-

siai nuo plūgo, nenutautėjo taip greitai, kaip jaunimui gali atrodyti. Reikia įsidėmėti ir kitą jų gyvenimą sunkinančią aplinkybę: juos buvo savo sukurin pačiupusi ir ekonominė depresija, kai mes atvykome gerbūvio ir galimybių laikotarpyje.

Senieji imigrantai buvo įkūrę ir šv. Kazimiero parapiją, Klubą, turėjo 6-8 organizacijas, vyrų, moterų chorų. Jiems buvo tekę ir patys sunkiausieji darbai. Ne vienas jų yra padėjęs mums, naujesiems imigrantams.

Šį pavasarį vienam jų - Jonui Leknickui sueis 90 m amžiaus.

Buvo išreikštas didelis susirūpinimas, kad mūsų šeimos yra nedidelės, daugiausia iš viso nebesimato jaunesnių šeimų tarpe. Buvo pareikštas pageidavimas iš publikos, kad reikėtų daugiau susirūpinti mišrių šeimų vaikų lietuviškuoju auklėjimu. Čia išsamiau pasisakė šeštad. Mokyklos vedėja M. Jonynienė, kuri priminė, kad jau veikia tokių šeimų vaikams specialus skyrius. Tačiau, ji pabrėžė, vien mokykla stebuklų negali padaryti, jeigu šeimoje lietuviškai kalbančioji pusė nedarys pastangų prmolinti kalbos, supažindinti ir palaikyti lietuviškus papročius.

Seselė pasidžiaugė, jog ji žinanti, kad daug-

mai mūsų papročiai brangūs, bet keičiantis kartoms - keičiasi ir papročiai. Ji pastebėjo, kad Neringos stovykloje su dideliu noru ir vis didėjančiu skaičiumi atvyksta mišrių šeimų lietuviukai. Jų skaičius siekia jau 100 ir reikia toliau ta kryptimi veikti.

Prelegentė pakartotinai charakteringai jaunimui ir labai teisingai skelbė, kad mūsų aplinka veda visus prie pasyvumo. "Televizija, radio mus verčia žiūrėti, stebėti, klausytis ir pamiršti reaguoti - jie mūsų emotyvuoja angažuotis. Mes daug ką skaičiuojam doleriais ir savo veiksmus apsprendžiam apčiuopiama nauda: verta ar

neverta, ką man tas tduos. Ir čia noriu pabrėžti, kad šias nuotakas atrandame ir bendroje savo gyvenimo aplinkoje, ne tik lietuvių visuomenėje.

Ieškodama atsakymo į problemas atkreipė dėmesį, tarp kitų svarbių faktorių į tai, kad 1979 m. lietuvių k. vadovėlių nemokanties mokytojų seminarijos direktorius Antanas Rinkūnas, išėjęs dabar pensijon. Ji klausia: "Kur jaunosios kartos universitetus baigę mokytojai dingę? Ko mes laukiame perorganizuoti savo lietuviško švietimo instituciją, naudojantis šių dienų duomenimis bei aplinkos sąlygomis?" /bus daugiau/

Simpoziumo, įvykusio Montrealyje 1980 m. vasario mėn. 3 d. dalyviai. Už stalo iš kairės į dešinę - moderatorius R. Otto, S. Baršauskas, P. Mališka, G. Nagys, D. Staškevičienė, R. Lukoševičiūtė.

Nuotrauka J. V. Danio

BEKALBANT, BEŠNEKANT

Birutė V. Nagienė

Žiema tokia lengva šiemet, kad ir automobiliu leistis į kelionę nesudaro jokių problemų. Svarbiausia, tačiau, kodėl norėjosi pasukti Kingston'o kryptimi - tai nostalgija savotiško, mielo, niekur kitur čia neužtinkamo brangaus kampo ir lygiai taip pat brangių, nepamainomų žmonių - Antano ir Anastazijos Tamošaičių. Tas jausmas ypač vėl stipriau pasireiškė, paėmus į rankas ne seniai jų išleistą labai svarbų mūsų kultūrai veikalą - Lithuanian National Costume. Pasklaidžius puslapius, perskaičius šį rūpestingai paruoštą rinkinį, vėl išvydus tą gausybę raštų, raštelių, sukurtų mūsų bočių ir toliau puoselėjamų šiais laikais, matant kūrybiškosios mūsų liaudies vaizdus kasdienybėje ir šventėje - kelionės kryptis buvo visai aiški. Norėjosi pasidžiaugti kartu su autoriais, atsigaiivinti.

Į Sodybą pro vartelius į kiemelį - lyg liaudies dainoje - pakliūti lengva. Pasitinka žirgų galvelės ant stogelių, langinėls su išraitymais ir margos durlės. Pasitinka ir skulptūrų sodelis, dail. A. Tamošaičio "išaugintas" iš geležies liekanų. Seno, pilko medžio koplytstulpiai. Pasitinka ir šeimininkas. Kad ir žiema - tik raštuotu megstiniu ir lengvu švarku apsirengęs, besišypsas. Audeklų raštų fone, tarpdury, pasirodo ir Anastazijos Tamošai - tienės šypsena.

Atmintyje dar knygos puslapiai. Daugelis žmonių, perėję per savo amžiaus vidurį, sulėtina savo veiklą, susiaurina savo interesus, aptingsta, nors sveikata dar ir jiems leidžia kitaip gyventi. Tamošaičių Sodyboje matome, kad nežiūrint didelio, nuolatinio ilgų metų darbo - ir mažai liuksuzo - galėtų jiedu pasiimti ir dešimteriopai užtarnautas "atostogas". Jų gyvybės medis, tačiau, veda naujas šakeles. Uždaviniai ir interesai iškyla su nauja diena. Nejučiomis klausiu:

.....Kas paskatino pastaraisiais metais imtis ilgo ir tokio kruopštaus darbo to veikalo parengimo spaudai?

- Tik atvykus į Kanadą, visą laiką tvarkėme tautinių drabužių rašytą, fotografuotą ir pieštą medžiagą, galvodami, kad pagaliau riekės kada nors išleisti knygą. Buvo aišku, kad stambesnei knygai išleisti sunku suorganizuoti lėšas.

Mūsų laimei, Kanados valdžios žmonės atkreipė dėmesį į mūsų patirtimą tautinių drabužių srityje ir į mūsų gausius senoviškus sodietiškus drabužių rinkinius. Jie paskyrė stambokas sumas teksto paruošimui ir spausdinimui. Taip pat lietuvių finansinės įstaigos ir visuomenės parėmė knygos išleidimą.

Mūsų tikslas buvo toje knygoje supažindinti teoretiniais, t.y. aprašyti ir paveikslais pavaizduoti pačius būdingiausius lietuvių tautinius drabužius: jų audeklus, raštus, spalvas, pasiuvimo ir dėvėjimo būdus. Mes neturėjome tikslo tame veikale lyginti lietuviškuosius rūbus su kitų kraštų tautiniais drabužiais ieškant panašumų, skirtumų, įtakų ir t.t. Tas uždavinys galėtų būti mokslininkų nagrinėjamas specialiuose tautotyros veikaluose.

.....Koks yra turinys "Lithuanian National Costume" knygos?

- Viena ir tame pat veikale patiekiami istorinės lietuvių tautinio drabužio žinias, tų drabužių atskirų dalių aprašymą ir jų skirtumus kiekvienoje Lietuvos apylinkėje. Patiekiami tų drabužių stilių, jų daile - spalvas

dail. Antanas Tamošaitis savo Sodyboje

ir raštus bei apsirengimo būdus. Audimo technika tik daliai aprašoma. Nebuvo lėšų išleisti knygas tais atskirais klausimais.

.....Arba ta pati knyga būtų išėjusi tuomet nepaprastai didelė, sunkiai pritaikoma platesnei publikai, nes technika domisi tik kas audžia, ar ne? - paklausiau.

- Ateityje reikės ir tai padaryti, - atsako Tamošai - tis.

.....Rengiant šį veikalą, be abejo, judu naudojotės ir kitų kraštų veikalais apie jų tautinius drabužius?

- Be maž visi Europos kraštai jau seniai yra išleidę kapitalinius veikalus apie savo šalies tautinius drabužius. Dar prieš II-ąjį Pasaulinį Karą mūsų kaimynai - latviai, estai ir skandinavų kraštai išleido stambius tautinių drabužių veikalus. Taigi, susipažinome ir su kitų kraštų veikalais. Apsisprendėme dėl būsimos mūsų knygos turinio.

.....Įdomu, kokio pobūdžio yra kitų kraštų tautinių drabužių veikalai - mokslinio, iš dailės taško žiūrint, techninio rūbų pagaminimo išaudimo, ar kokie?

- Jų turinys yra labai įvairus. Mokslininkai - muziejininkai rašo iš istorinio taško, kraštotyrininkai iš tautinio požiūrio, menininkai parengia drabužių, apsirengimo albumus, tautinių drabužių gamintojai - audėjai parašo knygas kaip juos išausti ir pasisiūti.

.....Iš kur daugiausia sėmėtės savo knygai medžiagos tekstui? Iš kur paimta nuotraukos bei spalvotieji piešiniai?

- Mudu išvažiavome iš Lietuvos į Austriją keletą mėnesių ankščiau, negu visi kiti lietuviai kad atvyko. Atsi - vežėme su savimi gausų savo rinkinį senoviškiausių sodietiškių išieginų, namie austų drabužių, nuotraukų, piešinių ir gausią tos srities biblioteką. Tie senoviškųjų drabužių rinkiniai ir buvo pagrindiniai šaltiniai parengiant Lithuanian National Costume veikalą.

/Tą medžiagą teko vis dalimis pamatyti. Ji yra praeito ir dar ankščiau šimtmečio liudininkė. A. Tamošaitis 1923 m. berinkdamas ypač Žemaitijoje tautodailę, buvo sutikęs ne vieną šimtametę moterį, kuri dar turėjo ir savo motinos ar net ir močiutės drabužių ar jo liekanų. Autentiškumą rėmė ir medžiaga graviūrose, senuosiuose piešiniuose, surinktieji dokumentai ir aprašymai. Pasakoja autorius, kaip seniau nuvykus į kaimą ir paėmus už sijono krašto apžiūrėti medžiagą ir audimą - moterys labai nustebdavo. Kartais manydavusios, kaip toks jaunas, o kibina vyresnės moteris.../

.....Kaip pakliuvo lietuvių tautiniai drabužiai į scenos veikalus? Juk turėjome pastatymų lietuvių gyvenimo kai -

kusiam į šį labirintą, buvo sunku orientuotis.

Netrukus okupantų valdžia pareikalavo, kad pateiktų buvusio vienuolyno, dabar paversto archyvu, planą.

Archyvo direktorius iškviėtė mūsų brigadininką ir pavadė jam paruošti patalpų planą. Be to, jis nurodė, kad pirmame aukšte dešinėje koridoriaus pusėje esantis pasakutinis kambarys plane nefigūruotų. Netrukus pradėjo atvykti nauji knygų transportai. Jomis užvertė visą apatinį koridorių; iš knygų šūsnų susidarė tikras labirintas. Labai greitai šiuo koridoriumi visiškai buvo nustota vaikščioti, ir knygas ėmė krauti kitų aukštų kambariuose.

Archyve kartu su mumis dirbo V. Žemaitis. Mes žinojome, kad jis yra fizikos mokytojas ir J. Stakausko vaikystės draugas, o dabar bendradarbis archyve. Jis buvo nekaltas, bet, kada žiūrėdavo į mus, jo akyse matydavome gilią užuojautą ir begalinį gerumą. Jis turėjo auksines rankas. Stebėjomės ir gėrėjomės, matydami, kaip sumaniai ir vikriai atlieka bet kokią darbą. Atrodė, nėra to, ko jis nesugebėtų padaryti.

Netrukus sužinojome, kad V. Žemaitis, išėjus visiems archyvo darbininkams, pasilieka, iš lentų, faneros daro sieną, kuri turėjo atskirti nenurodytą plane kambarį ir dalį koridoriaus. Kai siėna buvo baigta, jis ją visą iki lubų užkrovė knygomis. Susidarė įspūdis, kad čia koridorius ir baigiasi.

Kai viskas buvo padaryta, mus pasiūlytė direktorius ir pasakė, kad kambarį ir dalį koridoriaus įrengė tam, kad sunkiu momentu galėtume pasislėpti. Gete padėtis darėsi vis pavojingesnė, reikėjo kuo greičiau iš ten išeiti.

J. Stakauskas mums papasakojo, kad jau seniai jis kūrė planą, kaip išgelbėti nors keletą pabėgėlių iš geto. Kai po archyvo gavo buvusio vienuolyno patalpas jis nusprendė, kad kaip tik dabar ir gali įgyvendinti savo planą.

Mes buvome apstulbinti. Trūko žodžių išreikšti dėkingumui. Jis mūsų niekada nepažinojo, jam buvome visai svetimi. Kaip šis žmogus, mus gelbėdamas, rizikuoja!

me temomis, - pasidarė įdomu ir nutariau pasiklausti. Visai netikėtai - o rodos, jau tiek daug žinojau, ką Tamošaičiai yra nuveikę - Tamošaitis buvo pasirodo sukūręs PAGIRĖNŲ pastatymui /Šimkaus muzika/ kostiumus, o užėjus bolševikams teko padaryti kostiumų projektus veikalui KAIMAS PRIE DVARO.

Vokiečių okupacijos metu premijai ansamblio Lietuva tautinius kostiumus - kurių buvo virš 100 - teko irgi A. Tamošaičiui suprojektuoti.

.....Dabar Lietuvoje kraštotyros specialistai yra išleidę knygų apie lietuvių liaudies drabužius. Kaip Jums atrodo tos knygos? Ar yra kur nors pažymėti Jūsų atlikti darbai? Juk buvote vienas svarbiausių pionierių šioje srityje?

- Lietuvoje yra padarytas didelis darbas. Daug medžiagos, bet atranka nevisur atlikta. Jeigu jiems pasisekė rasti merginos rūbą "pagerintą" aksomu ar atlasu - tai rašo, kad tai irgi mūsų liaudies menas. Tikrumoje, tokių necharakteringų priemaišų buvo rūbuose bajorų laikos metu. Pasižiūrėjus į "ponus", mergina nusipirkdavo aksomo gabalą ir jį įkomponuodavo į savo šventišką rūbą, galvodama, kad kas poniška tai gražu ir nesvarbu, jeigu maišai...Arba - gaudavo dovanų atlaso - kaip gi jo nenešiosi? O ir šilko skara su raitytomis rožėmis gal jai pasirodė kartais gražesnė už tulpių raštus...

Taigi, jų knygose sudėta viskas, ką tik liaudis nešiojo, neišieškant tikrojo charakterio arba nepabrėžiant, kad tai nėra gryno stiliaus ar neautentiška...

/bus daugiau/

AUKŠTAIČIAI

Iš Antano ir Anastazijos Tamošaičių knygos LITHUANIAN NATIONAL COSTUME

ŽMONIŠKUMO ŠVIESOJE...

(tęsinys)

SLĖPTUVĖ ARCHYVE - VILNIUJE

....."1941 metų pabaigoje vienos akcijos metu man ir mano motinai pasisekė pabėgti į miestą, kur mus priglaudė kunigas Chimskis, gyvenęs tuomet Žvėryne. Tačiau, pas jį galėjome išbūti tik 3 savaites, nes mus pastebėjo. Po ilgų ieškojimų ir didelių vargų buvome priverstos sugrįžti į getą.

1942 metų pabaigoje aš kartu su brolio žmona patekau į 30 žmonių grupę, kuri turėjo dirbti archyve. Tuo metu hitlerininkai iš įvairių okupuotų miestų, daugiausia iš Vitebsko, Smolensko ir Minsko į Vilnių ėmė vežti pagrobtais archyvinės knygas ir įvairius dokumentus. Reikėjo darbininkų atvykusiems su knygomis vagonams iškrauti ir knygas sunėsti į archyvo patalpas.

Kai mes atėjome į darbą, prie mūsų priėjo archyvo direktorius J. Stakauskas. Jis su mumis maloniai kalbėjosi, kiekvieną atidžiai ir jautriai išklaudė. Šiandien net sunku įsivaizduoti, ką tuo metu mums reiškė toks žmoniškas elgesys.

.....Dėkotoiui buvo pasiūlyta papildomos patalpos po archyvu. Tai buvusio moterų vienuolyno pastatas Giedrio gatvėje. Mums buvo įsakyta sutvarkyti ir paruošti patalpas dėti knygoms, atvežtoms iš vokiečių okupuotų miestų. /Ar ne tikri "kulturträger"iai? Knygos, kurių kalbos jie net nesuprato buvo svarbu, o žmonės ir jų likimas - ne...Red./

Vienuolynas buvo pastatytas prieš kels šimtus metų. Jame buvo daug koridorių, pagalbinių patalpų, kambarių viriškai neįprastose vietose. Žmogui, pirmą kartą pate

Kartą Katedros aikštėje buvo pakarta keletas žmonių ir ant jų kabojo skelbiimai: "Už pagalbą žydams..."

Supratome, kokia našta buvome J. Stakauskui ir V. Žemaičiui, į kokį paboją dėl mūsų jie statė save ir kiek galėdami atidėliojome savo atėjimą. Pirmiausia nusprendėme iš geto išvesti mano senąją motiną ir ketverų metų brolio mergaitę. Mama turėjo apsigyventi tose pačiose patalpose pas archyvo darbininkę Mariją Mikulską, kuri mielai sutiko ją priimti ir laikyti kaip savo tetą, atvykusią iš provincijos.

Mamą pas M. M. atvedė vakare. Rytą ji nuėjo į vonią praustis ir ilgai negrįžo. Marija nuėjo pasižiūrėti, kas atsitiko. Galima įsivaizduoti jos siaubą, kada ji pamatė ant grindų gulinčią senutę, be jokio gyvybės ženklo. Mirtis, matyt ištiko staiga.

.....Išvežti jos kūną iš archyvo, neatkreipiant kaimynų dėmesio, nebuvo galimybės.

Visą dieną V. Žemaitis nedideliame kambaryje, kur jis atlikdavo visokius archyvų reikalingus darbus, išgrindims skirtų lentų dirbo karstą. Jo dirbančio niekas nepastebėjo.

Kai darbininkai išėjo, J. Stakauskas ir V. Žemaitis nuėjo į pirmo aukšto koridorių. Jie nutarė motiną palaidoti po grindimis. Kitos išeities nebuvo. Grindys buvo išklotos plytelėmis, o tas labai apsunkino darbą. Norint iki ryto užbaigti, reikėjo dirbti labai greitai ir tyliai. Iškasę duobę, į ją įleido karstą su mamos kūnu. Po to išklojo grindis plytelėmis, į tą vietą sumesdami keletą knygų šūsnų.

.....Į archyvą atėjome temstant, po vieną. Mūsų gelbėtojai J. Stakauskas ir V. Žemaitis mus maloniai sutiko ir rūpestingai padėjo įsikurti užmaskuotame kambaryje. J. Stakauskas iš kažkur gavo malkų /juk artinosi žiema/. Išėjus archyvo darbininkams, jie pasilikę su V. Žemaičiu malkas supiovė ir, kad mums būtų lengviau kurenti pečių ir gaminti maistą, suskaldė smulkiais skiedromis. Netrukus mūsų šūsininko iš žmonių.

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir Išetvijoje/ Parinko J. P-lis
AŠTRIAI SEKA

Komunistų partijos botagas yra nuolat iškeltas ties kultūrininkų ir kūrėjų galvomis. Laikas nuo laiko juo ne tik sušmaguojama, bet ir pliaukštelėjama. Štai gruodžio 11 - 12 dienomis įvykęs komunistų centro komiteto plenumas ir partiečių pasitarimas, kur išsamius pranešimus padarė sekretoriai P. Griškevičius ir L. Šepetys, reikalavo tobulinti komunistinį auklėjimą, į komunistinės ideologijos propagandą reikalavo įjungti meną, mokslą ir visą kultūrinį veikimą. Po tokių plenumų ir vadovaujančių partiečių pasitarimų galima laukti dar didesnio dirigavimo kūrybai.

OLIMPINIAI LIETUVOS BALANDŽIAI

Maskvoje per Olimpiados iškilmės bus paleista 22 tūkst. balandžių, jų tarpe 4 tūkst. iš Lietuvos, 3 tūkst. balandžių pateiks kauniečiai, o 1 tūkst. kitos Lietuvos vietovės.

Lietuvos balandžiai jau yra treniruojami, nes ir jie varžysis skrisdami į namus. Prieš tai jie bus sužieduoti olimpiniais žiedais. Parlėkusių balandžių savininkai turės nuimti nuo jų žiedus ir pristatyti teisėjų kolegijoms.

Iš Maskvos į Kauną yra 1000 km., bet balandžiai parskris į namus rytojais dieną.

Lietuviai tą paukštį vadina dvejojai: žemaičiai balandžiu, o aukštaičiai karveliu, o latviškai jis - baltuodis ir tai rodytu, kad jo pavadinimas yra bendras baltų-aisčių kalbos žodis.

MIRĖ MUZIKAS ROMUALDAS BIELIAUSKAS

Lietuvoje nuo 1972 metų veikia pagarsėjęs estradinės - pramoginės muzikos ansamblis "Nerija". Ansamblį sukūrė ir visą laiką jam vadovavo gabus muzikas Romualdas Bieliauskas. Jo rankose ansamblis sugebėdavo pramoginę muziką pakelti į meno plotmę. "Nerija" yra laimėjusi premijų, koncertavusi įvairiose Lietuvos vietose, taip pat Lenkijoje, V. Vokietijoje, Čekoslovakijoje.

Spauda praneša, kad 1979 metų gruodžio 5 dieną šis gabusis ansamblio vadovas mirė.

SUNKU GAUTI GERĄ KNYGĄ

Algirdas Martinaitis "Literatūros ir Meno" skiltyje "Septynios dienos" nusiskundžia, kad nelengva įsigyti naujai išėjusią knygą. Jei knygos iš anksto neužsisakė pagal prieš metus išleistą katalogą, tai knygyno

skelbime dažnai randi trąšą: "parduota". Tada knygos reikia ieškoti "šėn bei ten". Dar blogiau esą su muzikos plokštelėmis. Jų išankstinių katalogų nėra, taigi iš anksto užsisakyti negalima, o kai plokštelė atsiranda parduotuvėje, jos jau nebėra: "parduota". Tai vis tie tiražai, boji mai lietuviškiems leidiniams. Tuščiavidurių propagandinių leidinių yra pilnos knygynų lentynos, jie net prievarta brukami skaitytojams.

SKUNDAS DĖL RASŲ KAPINŲ PAVEIKĖ

"E. Liet." buvo cituotas "Literatūroje ir mene" išspausdintas laiškas, kuriame skundžiamasi dėl barbariško Rasų Kapinėse Vilniuje Dabar tame savaitraštyje Lietuvos muziejų ir kultūros paminklų apsaugos viršininkas pranešė, kad ministerijos sudarytoji komisija išaiškino kapinėse padarytus nuostolius, dalis išvežtų tvorelių fragmentų surasta ir grąžinta atgal, o Kultūros Ministerija dar kreipėsi į Vilniaus miesto vykdymo komiteto komunalinio ūkio valdybą, kuri atsako už kapų priežiūrą. Ši pasižadėjo, kiek bus galima, sutvarkyti kapines.

SUIMTASIS SKUODIS GIMĖS AMERIKOJE

Kaip jau buvo pranešta, Vilniaus universiteto dėstytojas geologas Vytautas SKUODIS areštuotas, nes, prisidėjo prie kitų 45 pabaltiečių pareiškimo, kad visos svetimos kariuomenės paliktų Pabaltijį ir Pabaltiečių kraštams būtų suteikta garantuota tautos apsisprendimo teisė, nes Molotovo-Ribentropo pasirašytas slapstas paktas sulaužė tarptautines teises.

Paaikškėjo, kad suimtas yra gimęs Chicagoje. Kiti du suimtieji - Antanas TERLECKAS ir studentas Julius SASNAUSKAS.

• Vien už istorinės dokumentuotos teisybės priminimą - suėmimai. Kad nors begėdiškai nemeluotų Maskva, kad jie "globoja" tautas, kad jai rūpi tautų "lygybė" ar Žmogaus Teisė...

Jeigu būtų rami sąžinė, nebūtų ko bijoti, galėtų viešai si: diskutuoti iškilius klausimus...

AKLŲJŲ DRAUGIJA

Pabaltijo Aklųjų Draugijos I - jį meno saviveiklos festivalį surengė Panevėžyje. Šie festivaliai buvo pradėti 1963 m. ir yra rengiami kas dveji metai. Su koncertais lankėsi Rygos, Tartu, Piarnu, Kauno ir Vilniaus miestuose.

Žinomas Vilniaus Universiteto Kieimo Teatras.

ŠIANDIENINIAI TEATRAI LIETUVOJE

Juozas Kaributas

Šiandieninis teatro menas Lietuvoje yra tikrai pasiekęs savo kulminacinį tašką, žinoma, kiek cenzūra leidžia. Taip pat ir publika yra gerokai išprususi, jos skonis, sakyčiau, jau išleptintas. Tai patyriau belankydamas teatrus Vilniuje. Mačiau spektaklį, kurį atsivežė Klaipėdos Dramos Teatras. Tai vertimas iš anglų kalbos amerikiečių Edvard'o Albee "Virdžinijos Vilkas". Vertėja yra, kaip pažymėta programoje Regina Rudaitytė. Vertimas blogas, net ir pats pavadinimas sudarkytas ir skamba nesakingai! "Kas bijo Virdžinijos Vulf". Nustebau, nes didžiausia nesąmonė versti pavardę ir ją sulietuvinti - "vilkas". Na, tiek ir to. Pradėjau žiūrėti spektaklį, gavosi įspūdis, kad nei režisorius, nei aktoriai, kurių sąstatas buvo veik iš geriausių, nežino ir nepažįsta nei amerikietiškos aprangos, nei jų manierų, nei jų tono. Ir aiškiai pamačiau publikos abejingumą perteikiamam tekstui bei veikalo interpretacijai. Auditorija abejinga o aktoriai plėšosi, juokiasi, raivosi ir šaržuoja, kad net klaiku. Vaidintojai, kurių tikdvi poros, labai gerai susirepetavę, bet publikos nepagauna ir gana. Net klaiku, kai visos vaidintojų geros pastangos atsimuša, lyg žirniai į sieną. Po pirmo veiksmo - salė pustuštė. Tie, kurie laukė iki pabaigos, manydami, kad galų gale ras atpildą, labai nusivylė. Aš gi, buvęs su kolegomis, pa-

geidavau, kad būtų pranešta (jei jau jie patys nemato), jog tą veikalą greičiausiai išmestų iš repertuaro. Ne dėl to, kad jis propagandinis ir kiek kvailokas, bet tik dėl to, kad nė vienas iš jų nesupranta ir nežino amerikietiško tono nei jų aplinkos. Bendrai, nepažįsta krašto manierų nei mados. Kas liečia apsirengimą, buvo toli gražu ne amerikiečių stilius. Pamačiau, kad publika buvo reiki ir tą spektaklį atmata. Atmeta be jokių rezervų. Jau pats tylėjimas gėdos jausmą padidino. Po kelių katučių ir tyla, lyg būtų akademinis mirties minėjimas. Gal dėl to ir rašau apie tą nesėkmingą spektaklį kad skaitytojas suprastų vilniečių nuotaikas, kas liečia teatro meną, operą, baletą, ar dramą bei komediją.

ANSAMBLIS LIETUVA KONCERTUOJA

Graži birželio pradžia. Važiuojame į Sporto stadioną, kur ansamblis Lietuva duos 500-jį koncertą. Plūsta žmonės iš visų Vilniaus kampų į tą sukaustuvinį koncertą. Tūkstančius talpinąs stadionas prisipildė lyg bičių avilys. Vietų nebegali gauti. Kur užmatai, visur mirga marga spalvingų drabužių varšos. Toje margoje minioje ir vienas kitas turistų veidas. Mišri ir marga publika labai įvairi, taip kaip ir jų nuotaikos, su kuriomis atėjo į koncertą. Atsidaro uždanga ir sceną puošia margaspalvių tautinių rūbų įvairumas. Griausmin-

KREMI VEIDRODŽIAI

Restorane tautietis lenkia stiklą po stiklo škotiskosios. Kitas, žiūrėdamas į jį, negali suprasti, kaip jis atlaiko tokį kiekį. Galų gale, neištvėręs, klausia:

- Atsiprašau, kaip galite tiek daug išgerti?
- Paprasčiausiai - šiandien gavau algą!

gai užgieda, tarytumei tautos Himną - LIETUVA BRANGI. Matau, kaip publika jaudina iki ašarojimo ir supranta jų paslėptus jausmus bei nuotaikas. Šiurpuliai eina per kūną, kai pradeda nuotaikas kaitaliojančią programą. Ar jie šoka, ar dainuoja, ar kankilų bei birbynių muzika užgroja, viskas veikia taip pagaunant čiai visus jausmus, kad užmiršti viską, net ir kur esi, kas tave stebi ir kam ir kur kas nors gali nepatikti. Tik geriau įsižiūrėjus į tautinius drabužius, apima gailėstis, kad jie taip sudarkyti. Kartais ne pasivaidena, lyg jie būtų ukrainietiški arba irkitokie. Nežinia kieno patvar-kymu, kieno sumanymų lietuvių rūbus jie emė ir, paprastai sakant, sudarkė. Žinoma, buvo programos gabalų, kur dėvėjo stilizuotus rūbus, prie jų nebūtų galima kabinėtis, bet pagrindė turi būti mūsų rūbai, mūsų tikrovė.

Reikia paminėti, kad neapsėjo ansamblis ir be sve-timybių. Lietuviškas folkloras su kitatautiškom priemaišom-gal tam tikra duoklė, bet net ir rusiškai tautų draugystės vardan buvo padainuota. Nežiūrint to, ansamblis savo 500-jį koncertą apvaikavo dideliu pasisekimu ir geromis nuotai-komis publika labai užkrėtė. Ansamblis nusipelnė didelių aplo-dismentų, o jų buvo tik-ra audra. Vadovams įteiktos gėlės ir ansambliai padėkos, Ansamblio vadovai yra Bud-rys ir Lingys.

Po savaitės, eidamas per Katedros aikštę, mačiau kaip tą patį ansamblį filmavo. Berods, jie išvyksta gastro-lių į svečias šalis.

LIETUVIŠKA OPERA "PILĖNAI"

Naujame Operos pastate, kur sukasi scena, kur deko-

ratorių sumanumas ir fanta-zija pralenkia žiūrovų lūkesčius, "Pilėnų" operos pa-statymas buvo tikrai žavus. Nežiūrint, kad sąstata buvo antraielių solistų, kurie slip-noki, bet pats vidurkis buvo tikrai vertas gero žodžio. Solistai ir su vokalinio pa-jėgumu ir su dramatinėm manierom. Kulminacijos iš-dėstytas logiškai. Nuostabiai pajėgus choras, kurį reži-sorius mokėjo apvaldyti ne tik vokaliai, bet ir mizan-sceniškai. "Pilėnuose" yra savąjį teatrą. Red./

AR KALBI SU SAVO VAIKAIS TIK LIETUVIŠKAI?

MIELI LIETUVIAI!

Jeigu norite pirkti ar parduoti nuosavybę, kreipkitės į agentą Mr. MARCEL COULOMBE, GOULET REALTIES INC. 4113 Jean Talon East, Montreal P.Q. H1S 1J5 Tel. Bus.: 374-5744 Res.: 351-2683 Mes turime 20 metų patyrimą šioje srityje.

Marcel Coulombe

JEIGU GERI IR GALI GERTI - ** TAVO REIKALAS **

JEIGU NORI NUSTOTI - ** MŪSŲ **

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS

SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ,

7722 GEORGE ST., LASALLE, QUE., VAL.VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G. 366-2548 (namų), 489-5391 (darbu); Juozui S. 631-6834; Henrikui N. 277-7868; Dainiui L. 768-9606; Donaldui D. 661-1733

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI. STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P, 2M5
Tel: 321-1975

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

CFMB

LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.

PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stonkevičius, 1033 Altona Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 667-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
12 % už 6 mėn. term. indėlius	13 1/4 % už asm. paskolas
11 1/2 % už 1 m. term. indėlius	13 % už mortgicijus
10 % už 3 m. term. indėlius	15 % už pirmąjį kreditą
12 % už pensijų ir namų planą	(line of credit)
11 1/2 % speciali taup. sąsk.	
10 % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (lepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723
ir 532-1149

Toronto, Ontario
M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 6 mėn. 12 %
Antradieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 11 1/2 %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 2-3 metų 10 %
Ketvirtadieniais 10 - 8	pensijų s-tą 12 %
Penktadieniais 10 - 8	taupomąją s-tą 10 %
Šeštadieniais 9 - 1	spec. taup. s-tą 11 1/2 %
Sekmadieniais 9.30 - 1	depozity-čekių s-tą 6 %
	DUODA PASKOLAS IŠ:
	asmenines 13 1/2 %
	mortgicijus 13 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionės čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

"Paramos" kredito kooperatyvas

primena nariams, kad dabar yra pats laikas įdėti indėlius į R.R.S.P. (pensijų planą). R.R.S.P. indėliai, įdėti iki š. m. vasario 29 d., galioja 1979 metų pajamų mokesčių sumažinimui. "Parama" neima jokių mokesčių, įdedant ar išimant iš R.R.S.P. (pensijų plano).

Nuo š. m. kovo 1 dienos "Parama" mokės 12% palūkanų už dieninį balansą.

Neturint tam planui pinigų, galima pasiskolinti "Paramoje" ir už paskolą mokėtus nuosimčius panaudoti kaip išlaidas mokesčiams sumažinti.

Naudokitės tuo planu "Paramoje". Tai dvigubas taupymo būdas:

- pinigų padėjimas ateičiai,
- sumažinimas mokėtinų pajamų mokesčių dabar.

Vedėjas

Solistai V. Zemelytė ir V. Verikaitis Toronto L. Namuose atlieka programą Kalėdų šventėje

Nuotrauka B. Tarvydo

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK Į LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v.
SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

DIDINGAS UŽGAVENIŲ KARNAVALAS

Tikriausiai, kad jau neužilgo ateis ir tokia diena, kada žmonės, o ypač mes, lie-tuviai, prisimins šį laikotarpį sakysime: "Ar atsimeni tą keistą žiemą prieš pat III-ą Pasaulinį Karą?". Taip, iš tikrųjų keista ir neįprasta. Beveik dejuoja, skundžiasi žmoneliai... Nėra to sniego, anei įprastų žieminių vėtrunų. Kažkaip lyg ir bėgu, neįjauku. Padangė beveik grąšinančiai vaizdai. Keliai ir takeliai sausutėliai, net žėruoja saulėje. Tokia čia ir žiema, kad nesugeba kaip reikiant ant nuosavų kojų pastovėti.

Tokiame keistame žiemos viduryje ir čia, ir visur kitur tikrai ir vyksta neįprasti dalykai.

Šaštadienį, vasario 9 d., 2 v. po vidudienio gausūs lietuvių būriai rinkosi miesto rotušės aikštėje. Čia vyko didžiulė protesto demonstracija prieš sovietinį imperalizmą-svetimų žemių grobimus, pagrindinių Žmogaus Teisių pažeidimą. Gausiems pavergtųjų tautų dalyviams ir daugeliui vietinės spaudos, radio ir TV reporteriams labai taikliais, ugningais žodžiais, pasmerkiant šią 20-ojo amžiaus tyranią, prabilo Užsienio Reikalų min. Flora MacDonald.

Po šių demonstracijų, jau daugelis pasuko L.Namų linkui, kur jau užėję, kunkuliavo Užgavėnių Karnavalas. Tai dvilypis renginys, Užgavėnių Popietė ir Kaukių Balis.

Čia buvo išsirengusios savo skirtingus paviljonus apie šiuos namus besiburiančios organizacijos: Lietuviai pensininkai, skautai, Maironio Mokykla, "Gintaro Ansamblis", Filatelistų d-ja, Choras "Aras", LN Vyrai, Moterų Būrelis.

Daugumoje paviljonai buvo įrengti erdviuose Namų balkonuose ir veikė savistoviai. Susidomėjimas jais buvo didelis. ypač gausiai su tėvais atsilankiusio jaunimo. Didžiosios salės scenoje buvo pravedama speciali programa jaunimui.

Vakare, pasibaigus mažųjų programoms, salę užpildė gausios suaugusių minios, kurios net paskubomis rinkosi į visų bendrą Kaukių Vakarą. Šį kartą tikrai daug pasitarnavo šios salės erdvūs balkonai.

Matyti šioje salėje daug svečių — tai jokia naujiena, bet šitaip gausiai — tik kartą kitą bepasitaiko....

Visa tai buvo gerai suorganizuota, pramatyta, o ir tas puikus "prieškarinis" šios žiemos oras, be abejo, daug pasitarnavo.

Iš namų pajudėti — tai tik vienas malonumas. Šį įdomų Užgavėnių Karnavalą suorga-

nizavo ir pravedė prie LN veikiantis iš įvairių organizacijų atstovų susidedantis Visuomeninės Veiklos Komitetas, kuriam šiuo metu pirmininkauja šių Namų Valdėbos narys T. Stanulis.

Vakaro programa taipogi buvo itin įdomi. Scenoje pasirodė moterų dainininkių vienetas "Volungė", vad. muz. D. Viskontienės, vyrų choras "Aras", vad. V. Verikaitio. Visi choristai buvo apsirengę jūros piratų rūbais, o dirigentas V.V., kaip jų vadas kapitonas, pasirodė su "nupjauta" ranka. Choras, akomponuojant muz. Gailevičiui, pasirodė labai stipriai ir įdomiai. Publika juo labai gėrėjosi.

Visus maloniai nuteikė miklieji gintariečiai, pašokę keletą šokių, taipogi ir jų dainuojančių merginų grupė, su jautriomis, už širdies tveriančiomis dainomis. Pa-baigai, LN Moterų būrelio dainos grupė "Antroji Jaunystė", tai mūsų mielosios dainos veteranės, dažnai mus pradžiuginančios savo gražiuoju ir taikliuoju dainos menu, padainavo tris itin jautrias, romantiškas daineles, akomp. muz. J. Govėdai.

Sekmadienį, 4 val. p.p. posėdžių kambaryje įvyko T.L. Žurnalistų Skyriaus susirinkimas.

Susirinkimą pravedė ir plačiai apie šios grupės veiklą pranešimą padarė pirm. J. Karka.

Kiek ilgiau buvo diskutuota L.Ž.S. įstatai ir nutarta kreiptis į centro valdybą, pagedaujant jų pakeitimo, nes dabartiniai išleisti gana seniai ir neatitinka šių laikų dvasiai. Tuo reikalu gautas visų narių pritarimas. Kilo sumanymas, kad mums gyvenantiems Kanadoje gal būtų praktiškiau veikti savistoviai, nepriklausant JAV veikiantiems L.Ž. potvarkiams.

Naujuoju įstato projektu sutiko pasirūpinti pirm. J. Karka. Diskutuota visa eilė ir kitų gana įdomių lietuviškos žurnalistikos apraiškų. Gyvai diskutuota Lietuvą ir lietuvių liečiančio svarbaus ir būtino informacinio leidinio anglų kalba išleidimas, kuriam medžiaga daugumoje jau turima.

Dr. A. Pacevičius iškėlė mintį, kad lietuvių žurnalistai dar tvirčiau, efektingiau visur visiems ir be atvangos garsiai skelbtų ir šauktų mums taip būtiną vienybės ir susiklausymo reikalą, nes tai svarbiausias dabartinis mūsų išlikimo laidas...

Siekiant glaudesnio bendradarbiavimo, visiems pritariant, ši grupė nusprendė dažniau susirinkti į panašioms diskusijoms.

ISPŪDINGOS LAIDOTUVĖS

Žymiam visuomenininkui, a.a. Jonui Matulioniui mirus, Atsisveikinimo vakare sausio 27 d., Prisikėlimo šventovėje kalbėjo: vakarui pirmininkavęs dr. J. Sungaila, gen. Lietuvos Konsulas dr. J. Žmuidzinas, Kūrėjų-Savanių Sk. pirm. prof. Alf. Zubrys, PLB pirm. Vyt. Karmantas, VLIko atstovas St.

Lušys, Tautos Fondo atstovas J. Vaičieliūnas, JAV Lietuvių B-ės pirm. V. Kutkus, KLB pirm. J. R. Simanavičius, ateitininkų atstovė dr. O. Gustainienė, krikšč. demokratų atst. J. Pabedinskas, buv. Ontario ministeris Velionio bičiulis J. Yaremko. Atsisveikinime dalyvavo pilna Prisikėlimo šventovė — apie

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 231-2661 231-6226 •
3830 BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
1551 Bloor Street W., Visais keliu reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6P 1A5 tel. 533-3531

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. sustarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave. Telefonas 531-3098 Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 S. ir F. Janavičiai

Montrealiečiai Toronte sutinka Naujuosius Metus. Iš kairės į dešinę: S. Gorys, K. ir D. Adomonai, Vida Gorienė, A. ir V. Smailiai.

500 žmonių.

Laidotuvių pamaldas laikė vysk. V. Brizgys su kunigais — prel. J. Tadausku, P. Ažubaliu, Aug. Simanavičiumi, B. Pacevičiumi, B. Mikalausku ir J. Staškumi. Pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys.

Giedojo solistai — S. Žieme-lytė, J. Sriubiškienė, V. Verikaitis, A. Simanavičius, vargonavo J. Govėdas.

Lietuvių Kapinėse su Velioniu atsisveikino artimųjų draugų vardu B. Žukauskas iš JAV ir giminių vardu — J. Stonkus iš Hamiltono. Pietūs laidotuvių dalyviams buvo suruošti Prisikėlimo parapijos salėje. Visur dalyvavo labai daug žmonių.

• Toronto Prisikėlimo parapijoje 1979 m. užregistruota: 39 krikštai, 37 laidotuvės, 24 vestuvės.

Lietuvės Kankinių vardo parapijoje pakrikštyta 21 kūdikis, palaidota — 36, sutuokta 28 poros.

Dalis lietuvių buvo palaidota kitose kapinėse ir pakrikštyta nelietuvių parapijose.

Skaičiuojama, kad Toronto mieste ir apylinkėse gyvena apie 10.000 lietuvių.

Vis dažniau ir dažniau sukuriamos mišrios šeimos.

Didžiausias mirimų procentas randamas tarp 56 ir 70 metų amžiaus sulaukusių žmonių grupėje. J.K.

• K.L.B-nės Toronto Apylinkės Valdyba išrinko naują pirmininkę — R. SAKALAITĘ — JONAITIENĘ. Reikia manyti, kad ir dabartinė pirmininkė, turinti organizacinio patyrimo, pareigas atliks gerai.

Ji yra baigusi Toronto U-tą, vartoja gerai anglų kalbą ir bus lengva palaikyti ryšius su visais kanadiečiais.

Sėkmės! J.K.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis Kanadoje
 įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
"TALKA"
 830 Main Street East
 L8M 1L6
 telefonas 544-7125

sukaukęs virš 14 mil. dol. kapitalą
 kviečia
 visus lietuvių pasinaudoti teikiama patarnavimais.

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	asmenines paskolas	14%
santūpas	12%	nekiln. turto pask.	13 1/2%
term. depozitus 1 m. 12 1/4%		Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draud.	
term. depozitus 3 m. 11 1/4%		Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.	
pensijų fondo	11 1/4%	Kapitalas — virš \$14,000,000.	

Derbo valandos: pirmadienis - ketvirtadienis nuo 10 iki 5 val.,
 penktadienis nuo 10 iki 7 val., šeštadienis nuo 9 iki 12 val.
 Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadienis uždarytas.

D. N. Baltrukonis
MONTREALIO LITUI
 25
 /tęsinys/

Pasirodo, svečiai iš Bostono atsigabeno gana turtingą dainų bagažą - viso net virš 16 dainų. Jų programa susidėjo iš 3-jų dalių. Ketvirtadalis kūrinų buvo paties maestro J. Gaidelio sukomponuotos (mes mieliai dainuojame šio veterano dar tėvynėje parašytas žygio ir kitas dainas).

Kaip ir pridera pirmoji dalis buvo pradėta paties maestro J. Gaidelio kompozicija "Pasveikinimas" Užbaigta populiaria tapusia A. Bražinsko daina "Nemunėli, Nemunėli".

II-oje dalyje vyrai pasirodė su "Aru", kuris originaliai yra parašytas keturiems vyrų balsams. Tai nepaprastai jaudinantis kūrinys ir jis daug kartų buvo išpildytas Montrealio Vyrų Okteto ir Toronto Vyrų Choro, nusikambėdamas itin jaudinančiai. Šiuo atveju - dalykas buvo atliekamas tik 3-jų balsų, todėl nukentėjo jo efektingumas. Ši dalis buvo užbaigta J. Gaidelio kūrinu "Tau, tik tau".

Publika, nežinodama, kad dar bus III-jis dalis, prisipyrusi plojo ir šaukė dainininkus į sceną. Vienok, išėjus A. Vaupšai ir pranešus, kad duotų vyrams šiek tiek atsikvėpti paskutiniai programos daliai, visi apriėjo.

Pagaliau vyrai įžengė atgal į sceną, sutinkami garsių plojimų. Programa prasidėjo su "Havajų daina", kuri buvo dainuojama nuo senų laikų. Ji nukėlė ne vieną nerūpestingą praeitį, gal kadaise asmeniškai aplankytas tas tropikų salas.

Tolimesnės dainos buvo (kaip ir pridera) pokylinio pobūdžio: "Alutis", "Stikliukėlis" ir "Gėriau, gėriau". Reikia pasakyti, kad vyrai dainavo juo toliau, juo geriau, o klausytojai užė ir plojo po kiekvieno išpildymo.

Pasibaigus jų reguliariam repertuarui, vyrai turėjo semtis iš savo dainų šulinio dar porą dainų bisui.

Manau, kad pagaliau nurimus paskutiniams dainų ir plojimų garsams tiek publika, tiek ir atlikėjai pasiliko ilgam atminimui puikų įspūdį.

Dabar, kalbant iš techniškos ir artistiškos pusės, šis seno muzikos "vilko" vado - vaujamas vokalinis vienetas pasirodė gana įspūdingai ir pajėgiai. Dainininkų laikysena buvo gan profesionalinė ir laisva. Jie dainavo su autoritetu ir gera vaidyba. Palyginant su iki šiol matytais

Mūsų Kredito Unijos nare
 A + A
ELENAI KUDŽMAITEI
 mirus, jos broliui AUGUSTINUI su šeima bei visiems giminėms ir artimiesiems nuoširdžia, užuojauta reiškia
 Montrealio Lietuvių Kredito Unijos LITO Valdyba

Mūsų Kredito Unijos nare
 A + A
NANCY NORRIS
 mirus, jos vyrui JOSEPH, dukrai NANCY su šeima, bei visiems giminėms ir artimiesiems nuoširdžia, užuojauta reiškia
 Montrealio Lietuvių Kredito Unijos LITO Valdyba

TAUTOS FONDUI AUKOJO:

293, 25 dol. - K. L. B. Hamiltono Apylinkės Valdybos Vasario 16 d. minėjimo iškutis.
 200 dol. - D. L. K. Algirdo Šaulių Kuopos Valdyba, Hamiltono Lietuvių Namų Akcinė Bendrovė.
 150 dol. - Hamiltono Lietuvių Kooperatyvas Talka.
 100 dol. - K. L. B. Hamiltono Apylinkės Valdyba.
 75 dol. - Hamiltono Lietuvių Medžiotojų Žūkautojų Klubas Giedraitis.
 60 dol. - A. Povilauskas.
 55 dol. - F. Rimkus.
 50 dol. - A. Judd, Pr. Sakalas, J. Steiblys, A. Patamsis, P. Breichmanas.
 45 dol. - V. Leparskas, J. Asmenavičius, J. G. Skaistys.
 40 dol. - Ot. Stasiulis, Gr. Jasevičius, V. Januška.
 35 dol. - L. Skripkutė, J. Deksnys, P. Kanopa, A. Obcarškis, G. Martišius, Z. Pulianauskas, V. Morkūnas.
 30 dol. - E. Lengnikas, J. Stokus, J. Naujo as, B. Grajauskas, K. Mileris, A. Liauskas, V. Agurkis.
 25 dol. - Prel. dr. J. Tadauskas, B. Milašius, Pr. Kažemėkas, J. Liaugminas, J. Bajoraitis, K. Gudinskas, P. Pleinys, S. Senkus, K. Deksnys, St. Pilpavičius, Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas Rambynas.
 24 dol. - P. Latauskas, J. Mažulaitis.
 20 dol. - J. Pyragius, A. Kamaitis, B. Steponavičius, A. Mingėla, J. Dubinskas, dr. O. Valaitis, P. Bosas, M. Lazdūtis, M. Juodis, V. Narkevičius, M. Pike, J. Lekutis, J. Pleinys, A. Giedraitis, S. Burdinavičius, J. Juozaitis, J. Bubnys, V. Kybartas, K. Meškauskas, P. Masys, P. Ročys, J. Tarvydas, P. A. Vaitonis, S. Rakštys, B. Venslovas, J. Gimbutis, A. Garkūnas, A. Jankūnas.
 15 dol. - P. Lukošius, Z. Vainauskienė, S. Kalvaitienė, S. Kačinskis, J. Leščius, L. Borusas, P. Žulys, P. Gužas, E. Kronas, V. Perkauskas, V. Saulis, J. Tolys, E. Apanavičius, M. Repečka, H. Kairys.
 10 dol. - P. Enskaitis, B. Pakalniškis, J. Sivilas, J. Mačiukas, Hamiltono Lietuvių Katalikių Moterų D-ja, J. Raguckas, A. Kybartas, dr. A. Gailius, A. Šilinskis, V. Sakas, O. Kudžmienė, F. Krivinskis, J. Miltenis, Mooshead Hotel, V. Kežinaitis, J. Štaras, L. Bacevičius, A. Lukas, A. Šukaitis, J. Astas, A. Stasevičius, G. Melnykas, J. Romikaitis, K. Kvėdaras, J. Bučinskis, J. Sadauskas, F. Grigalius, P. Labuckas, L. Gutauskas, L. Ulbinas, P. Ankus, A. Juozapavičius, J. Apylinkės Atstovybės P-kas 1980. II. 22

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
 7725 George LaSalle
 Geriausias patarė, darbas atliekamas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau senai lietuviams patarnauja. Darba atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Skambinkite
364-1470

GERIAUSIA DOVANA - KNYGA
 Dovana, kuri niekada nenustoja savo vertės, dovana, kuri tinka įvairių švenčių, sukaktuvių, vardadienių, gimtadienių bei įvairių minėjimų proga, visada, visur ir visų maloniai prisimenama kiekvieno ją gavusio, yra knyga. Knyga lietuvių autorius, lietuviui - tai lietuvių bės išlaikymo išvilioje laidas, tautinės aspiracijos ir kultūringumo pažymys.
 Šiuo metu Montrealio lietuvių patogumui Aušros Vartų parapijos salėje veikia kiekvieną sekmadienį ir kitų švenčių metu nuo 10-12 val. bei kiekvieno parengimo salėje proga.
 Spaudos Kioske dabar yra gauta vertingų, naujai išleistų lietuvių autorių knygų, tinkančių dovanoms ir asmeninėms bibliotekoms. Kelios jų ypač paminėtinos - prof. dr. Br. Povilaičio - Žemės ūkio Akademijs, dail. A. ir A. Tamošaičių - Lithuanian National Costume, J. Karvelio - Prekybininko Kelio, Br. Krikštopaičio - Jūrų Keliais. Taip pat rasite Postage Stamps of Lithuania, Lithuanian Writers in the West, St. Ylos - Lietuvių Šeimos Tradicijos, J. Jankaus - Kol Esu Čia, J. Prunskio - Lietuva Bolševikų Okupacijoje ir daugelis kitų, įvairiam skaitytojų pasirinkimui.
 Kioske galima gauti ir įvairių lietuviškų plokštelių, žurnalų ir laikraščių. Priimami užsakymai: darbo dienomis skambinti 366-3448, vakarais 768-3684, arba laiškais adresu J. Šiaučius, 1500 De Seve str. Montreal, Que, H4E 2A7, Canada.
 Suinteresuotos leidyklos ir leidėjai prašomi kreiptis minėtu adresu.
 J. Šiaučius
 Montrealio Aušros Vartų Spaudos Kiosko Vedėjas

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ PASAKŲ BELAUKIANT KOL JIS PATS IŠMOKS SKAITYTI?

Malonus Laikroščio Skaitytojas, neužmiršk savo testamentą KANADOS LIETUVIŲ FONDUI!

\$1 kelnėms - pristatant ir atsiimant
365-7146
NETTOYEURS CLEANERS
 coin / corner 5e ave 7661-A CENTRALE
495-90e AVE
 coin / corner Baync 365-1143
 29 55 Allard Street, Ville Emard 766-2667.

PAMINKLŲ GAMYBA
 - MONUMENTS MANUFACTURER
 TODORO & BIGRAS LTD.
 6752 Sherbrooke Street East
 Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
 123 MAPLE BLVD CHATEAUGAY TEL. 691-4763
 5784 VERDUN AVE VERDUN Q1B1C TEL. 707-0846
 MODERNIOS KOPLVČIOS

NL REIKALAI

KAS GAUNA LAIKRAŠTĮ LABAI PAVĖLUOTAI - NEBIJOKITE PASISKUSTI ARTIMIAUSIO PAŠTO TVARKYTOJUI

DIDYSIS NL SPAUDOS BALIUS JAU ARTĖJA - BALANDŽIO 19 D., ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE.

MIRĖ JUOZAS PETRĖNAS

Žurnalistas, rašytojas, ke-
liu laikraščių redaktorius
Juoza Petras, pasirašinė-
jęs slapyvardžiu Petras Ta-
rulis, mirė š. m. vasario 5 d.
New Yorko ligoninėje.
Apie metus laiko yra re-
daguavęs ir mūsų NL.

MOKESČIŲ REIKALAI

Žmonos Registruotas
Pensijos Planas
Patartina įmokėti metines
kontribucijas žmonos planui,
nors ji ir nedirbanti. Suma
yra leidžiama tokia pat, kaip
ir pačiam. Dirbanti žmona
gali dar net įsigyti savo ats-
kirą planą. Šiuo būdu vyras
ir žmona sutaupo mokesčių
mokėjimą - sulaukus 65 metų
kiekvienas galės pasinaudoti
\$1000 dedukcija nuo pensi-
jos pajamų. Ta dedukcija
leidžiama dėl kompanijos

plano ir RRSP, tačiau nieko
bendro neturi su Quebec'o
arba Kanados Pensijos Pla-
nais.

Jeigu žmona neturi re-
gistruoto pensijos plano, ji
praranda savo metines
\$1000 dedukcijas.

Vyras, sulaukęs 71 metų
amžiaus, gali testuoti įmokę -
mus į žmonos planą jeigu ji
dar nepasiekus 71 m. am-
žiaus.

Patartina žmonai palaikyti
pinigus šiame plane bent 3
metus. Išimant prieš tą laiką,
pagal įstatymą, ta suma bus
privaloma pridėti prie tų
metų vyro pajamų.

Jeigu gaunate pensijos su-
mą iš savo kompanijos ir
dar nesat sulaukę 65 metų
amžiaus, patartina šią sumą
pervest į RRSP, pasilaikant
\$1000, už kuriuos nereikės
mokėti mokesčių.

montreal

MEDŽIOTOJŲ IR ŽUVAU-
TOJŲ KLUBO NIDA sezono
uždarymo vakaras praėjo
jaukiuoje ir nuosirdžioje nu-
taikoje. AV Parapijos Okte-
tas puikiai pasirodė savo
dainomis. Vakariene buvo
skani. Tačiau - labai gaila,
kad parengimas išėjo su
nuostoliais. Atrodo, publika
susilaikė, nes kitą dieną,
sekmadienį buvo Vasario 16
minėjimas.

• VEKTERIENĖ Stefa išvy-
ko į Floridą žiemos atostogų.

• STANIULIENĖ Anita sun-
kiai susirgo, paguldyta į
Royal Victoria ligoninę ope-
racijai.

• PAKULIAI Jenny ir Bene-
diktas, tabako auginojas, at-
šventė 30 metų vedybinę su-
kaktį gražiam hotelyje, sa-
vo draugų ir pažįstamų ra-
telyje.

• JURKAI Marytė ir Rimas
išvyko dviejų savaitių atos-
togoms į Karibų salas.

• Montrealio A-kės suorga-
nizuotas Vasario 16 Dienos
minėjimas vyko šiemet Ver-
duno Gimnazijos Auditorioje.
Svečias iš Chicago dr. L.
Kriaučiūnas buvo pag-
rindinis kalbėtojas. Atsilan-
kė namazai svečių - kitų tau-
tų atstovų. Plačiau apie mi-
nėjimą - kitame numeryje.

ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS TĖVŲ KOMITETAS

Dabartinį Tėvų Komitetą
sudaro: pirm. - R. Verbyla ir
nariai: Elv. Celterienė, Alb.
Lukoševičienė, M. Jurkienė,
Ir. Valkienė, Ald. Jaugelienė,
L. Šablaukas.

Mokykla suruošė gražiai
pavykusį Vasario 16 Dienos
minėjimą.

• Atitaisome korektūros
klaidą. Rūtos Rudinskienės
straipsnio Moterų Teisės
Quebec o Provincijoje pa-
baigoje turi būti: "...me-
dicinos fakultetas atidarė
savo duris moterims 1930
metais". Red.

Dabartinė LITO Valdyba ir Komisijos. Iš kairės sėdi: vald. narys J. Jurėnas, vald. sek. A. Kličius, vedėja R. Piečaitienė, pirm. J. Bernotas, vald. narė R. Rudinskienė, vicepirm. A. Vaupshas, vald. narys R. Išganaitis; stovi: kredito Komisijos nariai: J. Kibirkštis ir J. Adomonis, kred. kom. pirm. V. Piečaitis, rev. kom. pirm. B. Niedvaras, vald. narys B. Bulota, rev. kom. nariai: J. Šiaučiulis ir K. Toliušis.

METINIS LITO SUSIRINKIMAS

Lito Valdyba kviečia metinį Lito narių susirinkimą 1980 m. kovo mėn. 22 d. šeštadienį, 4 val. p.p. šv. Kazimiero parapijos salėje, 3426 Parthenais St., Montreal, P.Q. Registracija prasidės pusę valandos anksčiau. Po susirinkimo - vakarienė.

Šiais metais Lito valdyboje savo kadenciją užbaigė Juozas Bernotas ir Antanas Vaupshas, kredito komisijoje - Vincas Piečaitis ir revizijos komisijoje - Juozas Šiaučiulis. Pagal Lito statutą jie gali būti išstatyti kandidatais perrinkimui.

Kandidatų pasiūlymai į valdybą ir komisijas turi būti padaryti raštu bent 2-jų pilnateisių unijos narių ir įteikti valdybos sekretoriui iki susirinkimo atidarymo. Prie siūlymo turi būti pridėtas raštiškas kandidato sutikimas būti renkamu. Kandidatams išstatyti formos gaunamos abiejuose Lito skyriuose. Susirinkimo darbotvarkė išsiunčiama visiems nariams kartu su metine apyskaita.

• Montrealio Aukso Am-
žiaus Klubas RŪTA linksmai
atšventė Užgavėnes vasario
19 d.

Netrūko vaišių ir ypač
linksomos nuotaikos.

• Šv. Kazimiero parapija ko-
vo mėn. 8 d. ruošia Kaziukų
Vakariene. Kviečia į ją vi-
sus.

• DAINIENĖ Juzė sunkiai
susirgo. Gydosiai namuose
sūnaus ir marčios globoje.

APGAILESTAUJAME ko-
rektūros klaidą 8 psl. Nr. 7:
turi būti Barisa Benius, Onu-
tės ir Romualdo BARISU sū-
nus iš Iberville, Que...

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A.C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0 %	Asmeninės	15. %
Taupomasis s-tas	12 %	Nekiln. turto	14.5 %
Pensijų planas	12.25 %	Cekų kredito	16.5 %
Term. ind. 1 m.	11.75 %	Investicines nuo	15.5 %
Trumpal. term. ind. iki	13. %		
Duoda nemokamą gyvybės draudę iki \$2,000 už taup. s-tos sumos.		Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

D. N. BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASSIC INC.
445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal
Tel. 273-9181 Namų 737-0844

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041
DANPAR REALTIES CORP.
310 VICTORIA AVE. SUITE 409
MONTREAL, P.Q. CANADA
H3Z 2M9
VINCAS PIEČAITIS
Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catherine West
Suite 600, Montreal
Tel: 866-8235
namų: 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662, namų 737-9681.

Dr. E. ANDRUKAITIS, M.D., F.R.C.P. (C)

TEL. 522-7236 MONTREAL H2J 1K4
837, BOUL. ST-JOSEPH E. P. Q. CANADA

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (C)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal Que.

PHARMACIENS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS
Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open.
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

PHARMACISTS

366-9742
365-0505

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., LL.B., B.C.L.
4701 Bannantyne,
Verdun, Québec
H4G 1E6 (kampas 2-nd Ave.)
Tél. Bureau: 769-8824
Résidence: 366-6245

NOTARĖ

Rūta Pocauskas BCL

NOTAIRE - NOTARY
TITLE ATTORNEY
5947 Park Ave. Montreal, P.Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161; Res. 636-9909.

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS, B.A., B.C.L.

4 NOTRE-DAME E. SUITE 504
MONTREAL, QUEBEC H2Y 1B7 TEL.: 878-9534

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

3 Place Ville Marie, Suite 627
Montreal, P.Q. H3B 2E3
Tel: (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St., E., Suite 205
Montreal, P.Q. H2Y 3P6
Tel: 866-2063, 866-2064

PERKAME KANADOS, AMERIKOS IR
LIETUVOS SIDABRINIUS PI-
NIGUS. Tel: 935-9750. Adresas:
L. D. B. P.O. Box 702, Verdun, P.Q.
H4G 3G6

JUOZAS GRAŽYS Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeluoju
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave.
Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

LEONAS GURECKAS
Sales Manager

- PONTIAC • BUICK • ASTRA
- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOSIRDŽIAI, IR SU ĮSITIMI JUMS, PASITARNAUS
- UŽEIKITE ĮSITIKINKITE Į PASINAUDOKITE

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the End of Sherbrooke St. West)